

+ Μέγεθος Γραμμάτων -

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (Netcompany-Intrasoft)

ΑΠΟΦ 001/2021: Έγκριση κανονιστικής πράξης για πρόληψη και καταστολή νομιμοποίησης εσόδων (802821)

Άρθρο :0

Αριθμ. απόφ. 001/2021 (ΦΕΚ Β' 4465/29.09.2021)

Έγκριση κανονιστικής πράξης για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ)» (Α' 139), και ειδικότερα την παρ. 3 του άρθρου 6, την παρ. 3 του άρθρου 15, την παρ. 5 του άρθρου 16, την παρ. 3 του άρθρου 26, την παρ. 5 του άρθρου 35, την παρ. 1 του άρθρου 38 και την παρ. 4 του άρθρου 46.
2. Τις διατάξεις του ν. 4734/2020 (Α' 139) «Τροποποίηση του ν. 4557/2018 για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (L 156) και του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (L 334) και λοιπές διατάξεις» (Α' 196).
3. Το άρθρο 2 και την παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 4449/2017 «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις» (Α' 7).
4. Το άρθρο 9 του ν. 3148/2003 «Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, αντικατάσταση και συμπλήρωση των διατάξεων για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και άλλες διατάξεις» (Α' 136).
5. Το άρθρο 90 του Κώδικα της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98) το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ή του Προϋπολογισμού της ΕΛΤΕ.
7. Την υπ' αρ. 202/5ο/30-07-2021 απόφαση του Δ.Σ. της ΕΛΤΕ, αποφασίζει ομόφωνα:

Άρθρο :1

Την έκδοση της κάτωθι κανονιστικής πράξης σχετικά με το πλαίσιο εποπτείας που αφορά στην πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΞΧ/ΧΤ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα κανονιστική πράξη εφαρμόζεται στους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και στις Ελεγκτικές Εταιρείες, συμπληρωματικά στις διατάξεις του νόμου 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ)» (Α' 139/2018).

Άρθρο :2

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας κανονιστικής πράξης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής» (ΟΕΛ): φυσικό πρόσωπο που έχει λάβει, σύμφωνα με τον ν. 4449/2017, άδεια να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους.
2. «Ελεγκτική Εταιρεία»: νομικό πρόσωπο, ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα ανεξαρτήτως νομικής μορφής που έχει λάβει, σύμφωνα με τον ν. 4449/2017 άδεια, να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους ή έχει λάβει άδεια από άλλο κράτος - μέλος, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/43/ ΕΚ, να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους.
3. «Δίκτυο»: ευρύτερη διάρθρωση συνεργασίας στην οποία ανήκει ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ή η Ελεγκτική Εταιρεία και η οποία αποσκοπεί σαφώς στην κατανομή κερδών ή στοιχείων κόστους ή βρίσκεται υπό κοινή ιδιοκτησία, έλεγχο ή διοίκηση ή υπόκειται σε ενιαία πολιτική και διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας ή δραστηριοποιείται υπό κοινή επιχειρηματική στρατηγική ή χρησιμοποιεί κοινό διακριτικό τίτλο ή σημαντικό μέρος επαγγελματικών πόρων.
4. «Πελάτης»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα στο/ην οποίο/α ένας Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ή μια Ελεγκτική Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες.
5. «Δικαιοδοσίες που συνδέονται με υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ»: α) χώρες οι οποίες χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, β) χώρες οι οποίες έχουν σημαντικές στρατηγικές ελλείψεις στο καθεστώς για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής και ως εκ τούτου χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου από την FATF.
6. «Κίνδυνος»: οι επιπτώσεις και οι πιθανότητες ΞΧ/ΧΤ. Ο κίνδυνος αναφέρεται στον εγγενή κίνδυνο, δηλαδή στο επίπεδο κινδύνου που υπάρχει πριν από το μετριασμό του. Δεν αναφέρεται στον υπολειπόμενο κίνδυνο, δηλαδή στο επίπεδο κινδύνου που παραμένει έπειτα από το μετριασμό του.
7. «Παράγοντες κινδύνου»: παράμετροι οι οποίες, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, ενδέχεται να αυξήσουν ή να μειώσουν τον κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ που προκύπτει από μια επιμέρους επιχειρηματική σχέση.
8. «Προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο»: προσέγγιση κατά την οποία οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εντοπίζουν, εκτιμούν και κατανοούν τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ στους οποίους εκτίθενται και λαμβάνουν μέτρα τα οποία είναι ανάλογα με αυτούς τους κινδύνους.
9. «Αρχή»: η Αρχή της Νομιμοποίησης Εσόδων από εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 47 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα.
10. «Υπεράκτια εταιρεία (offshore)»: Ως υπεράκτια (εξωχώρια) εταιρεία σύμφωνα με τον ν. 3091/2002 και την ΠΟΛ 1041/5.3.2003 θεωρείται η εταιρεία εκείνη, που έχει την έδρα της σε χώρα αλλοδαπή και με βάση τη νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης στην χώρα της έδρας της. Ως τέτοιες χώρες θεωρούνται τα μη συνεργάσιμα κράτη με βάση τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 4172/2013, όπως αυτά καθορίζονται με υπουργικές αποφάσεις.
11. «Επιχειρηματική δραστηριότητα του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή ή Ελεγκτικής Εταιρείας»: Τα αντικείμενα στα οποία δραστηριοποιείται ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ή η Ελεγκτική Εταιρεία αντίστοιχα, σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
12. «Επιχειρηματική σχέση του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή ή Ελεγκτικής Εταιρείας»: η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή ή της Ελεγκτικής Εταιρείας με τον πελάτη.
13. «Παρακολούθηση συναλλαγών»: Παρακολούθηση και αξιολόγηση των συναλλαγών, εντός του πλαισίου που προσδιορίζει το έργο του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή ή της Ελεγκτικής Εταιρείας.

Άρθρο :3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Άρθρο 3

Εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων - Γενικά

1. Η προσέγγιση των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των Ελεγκτικών Εταιρειών όσον αφορά την εκτίμηση και διαχείριση του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ που συνδέεται με τις επιχειρηματικές σχέσεις περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των Ελεγκτικών Εταιρειών.

Οι αποκομίζοντες έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες συχνά αναζητούν βοήθεια (ακούσια ή εκούσια) από λογιστές και επιχειρηματικούς συμβούλους για να συγκαλύψουν την πηγή των κεφαλαίων τους. Ορισμένες από τις υπηρεσίες των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών μπορεί να είναι χρήσιμες για αυτούς, κυρίως λόγω του κύρους και της αξιοπιστίας που χαίρει το επάγγελμα του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή διεθνώς. Συνεπώς χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή κατά την προσέγγιση νέων πελατών.

Οι Ελεγκτικές Εταιρείες υποχρεούνται να ελέγχουν σε τακτική βάση και να αναθεωρούν την πολιτική αποδοχής πελατών που ακολουθούν, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τον βαθμό κινδύνου ΞΧ/ΧΤ, όσο και τους άλλους όρους που επιβάλλονται από τη νομοθεσία ή τα ελεγκτικά πρότυπα σχετικά με τους κανόνες αμεροληψίας και διαφάνειας, καθώς και να καθορίζουν κριτήρια «μη αποδεκτού» κινδύνου. Οφείλουν επίσης να κατατάσσουν, κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης, αλλά και σε συνεχή βάση, τους πελάτες τους, νέους ή, την κατάλληλη χρονική στιγμή, τους υφιστάμενους, σε κατηγορίες κινδύνου (χαμηλού, μεσαίου και υψηλού) μετά από πλήρη ανάλυση του επιχειρηματικού τους προφίλ.

Τα κάτωθι είναι ενδεικτικά παραδείγματα υπηρεσιών τις οποίες θα μπορούσαν να επιζητήσουν άτομα τα οποία επιδιώκουν τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες:

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη σύσταση καταπιστευμάτων, εταιρειών ή άλλων επιχειρηματικών σχημάτων.
- Επενδυτικές συμβουλές.
- Συμβουλές για την κεφαλαιακή διάρθρωση, την έκδοση κινητών αξιών, τη βιομηχανική στρατηγική, συγχωνεύσεις και εξαγορές.
- Ρύθμιση δανείων.
- Παροχή συμβουλών ή παροχή βοήθειας σε άτομα για την οργάνωση των προσωπικών τους υποθέσεων.
- Παροχή βοήθειας για αγορά και πώληση ακινήτων ή/ και νομικής οντότητας (μετοχές, εταιρικά μερίδια).
- Βοήθεια στη διαχείριση κεφαλαίων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων.
- Βοήθεια στη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών.

Η εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας συμβάλλει στην κατανόηση από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες των περιπτώσεων στις οποίες εκτίθενται σε κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ και των τομέων της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας στους οποίους πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην καταπολέμηση ΞΧ/ΧΤ. Για τον σκοπό αυτό, και σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εντοπίζουν και εκτιμούν τον κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ που συνδέεται με τις υπηρεσίες που προσφέρουν, τις δικαιοδοσίες εντός των οποίων δραστηριοποιούνται, τις δικαιοδοσίες έδρας ή/και δραστηριοποίησης των πελατών, τους πελάτες που προσελκύουν και τις συναλλαγές ή τους διαύλους παροχής υπηρεσιών που χρησιμοποιούν για να εξυπηρετούν τους πελάτες τους. Οι Ελεγκτικές Εταιρείες υποχρεούνται να υιοθετήσουν κατάλληλη πολιτική πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Μέρος της πολιτικής αποτελεί και η διαδικασία εκτίμησης κινδύνου σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας των Ελεγκτικών Εταιρειών. Τα εγχειρίδια πολιτικών και διαδικασιών επικαιροποιούνται και υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή στην ΕΛΤΕ, σύμφωνα με το αρ.13 της παρούσας.

Οι ανωτέρω πολιτικές και διαδικασίες είναι ανάλογες προς το μέγεθος της Ελεγκτικής Εταιρείας καθώς και τη φύση και το μέγεθος των πελατών της.

β) Δέουσα επιμέλεια (εφεξής «ΔΕΠ») ως προς τον πελάτη.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα από την εκτίμηση κινδύνου που διενεργούν σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας για την τεκμηρίωση της απόφασής τους όσον αφορά το κατάλληλο επίπεδο και είδος ΔΕΠ που θα εφαρμόζουν στις επιμέρους επιχειρηματικές σχέσεις τους.

Πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν μέτρα ΔΕΠ σύμφωνα με τον ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες προσαρμόζουν την έκταση των μέτρων συνήθους ΔΕΠ ανάλογα το είδος της επιχειρηματικής σχέσης που αναλαμβάνουν και με τον βαθμό του κινδύνου. Όταν ο κίνδυνος που συνδέεται με επιχειρηματική σχέση είναι χαμηλός, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες δύνανται να εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη (απλουστευμένη ΔΕΠ). Όταν ο κίνδυνος που συνδέεται με επιχειρηματική σχέση είναι μέτριος, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη (συνήθης ΔΕΠ). Όταν ο κίνδυνος που συνδέεται με επιχειρηματική σχέση είναι αυξημένος, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη (αυξημένη ΔΕΠ).

γ) Διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας του κινδύνου.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες, ώστε να έχουν τη βεβαιότητα ότι έχουν εντοπίσει όλους τους συναφείς παράγοντες κινδύνου, εφαρμόζοντας, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, πρόσθετα μέτρα ΔΕΠ, και αξιολογούν τους εν λόγω παράγοντες κινδύνου προκειμένου να διαμορφώνουν ολοκληρωμένη εικόνα του κινδύνου που συνδέεται με συγκεκριμένη επιχειρηματική σχέση. Οι παράγοντες κινδύνου που παρατίθενται παρακάτω, στο άρθρο 4, δεν είναι εξαντλητικοί και δεν αναμένεται από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες να εξετάζουν όλους τους ενδεχόμενους παράγοντες κινδύνου σε όλες τις περιπτώσεις.

δ) Παρακολούθηση των συναλλαγών και επανεξέταση.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες αξιολογούν στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου τους τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τις συναλλαγές των πελατών τους ώστε να εντοπίζονται πιθανοί κίνδυνοι ΞΧ/ΧΤ. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διασφαλίζουν επίσης, σύμφωνα με τη περ. δ) παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, την τήρηση επικαιροποιημένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών, ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται αν έχει μεταβληθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με την επιχειρηματική σχέση. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες επικαιροποιούν ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, κατ' ελάχιστον ετησίως για τους πελάτες υψηλού κινδύνου και τουλάχιστον ανά δύο και τρία έτη για τους πελάτες μεσαίου και χαμηλού κινδύνου αντίστοιχα, τα έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορίες των πελατών τους. Η επέλευση συγκεκριμένων γεγονότων επίσης, όπως η σύναψη νέας επιχειρηματικής σχέσης για την παροχή, για παράδειγμα, νέας υπηρεσίας, αποτελούν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και Ελεγκτικές Εταιρείες μπορούν να λαμβάνουν υπόψη για την επικαιροποίηση των εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών των πελατών τους.

Στην περίπτωση που η επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη περιορίζεται σε επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές εργασίες οι οποίες δεν περιλαμβάνουν εξέταση συναλλαγών (π.χ. ορισμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες, εκτιμήσεις αξίας επιχείρησης κ.λπ.), αυτό θα πρέπει να περιγράφεται και να αιτιολογείται από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή ή την Ελεγκτική Εταιρεία.

Άρθρο :4

Άρθρο 4

Εκτίμηση κινδύνου - Μεθοδολογία και παράγοντες κινδύνου

1. Κάθε εκτίμηση κινδύνου περιλαμβάνει δύο διακριτά μεταξύ τους αλλά συναφή στάδια: α) τον εντοπισμό του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ και β) την εκτίμηση του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ.

A. Εντοπισμός του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ

α) Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εξακριβώνουν σε τι είδους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ εκτίθενται, ή θα μπορούσαν να εκτεθούν, λόγω της σύναψης επιχειρηματικής σχέσης.

β) Κατά τον εντοπισμό των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ που συνδέονται με επιχειρηματική σχέση, οι Ορκωτοί Ελεγκτές

Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εξετάζουν τους συναφείς παράγοντες κινδύνου, μεταξύ των οποίων είναι ο κλάδος δραστηριότητας και οι χώρες ή γεωγραφικές περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται ο πελάτης, οι συγκεκριμένες υπηρεσίες που ζητεί, καθώς και οι διάυλοι που χρησιμοποιεί κάθε Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής και Ελεγκτική Εταιρεία για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

A.1. Πηγές πληροφοριών

α) Όπου είναι εφικτό, οι πληροφορίες σχετικά με τους εν λόγω παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ προέρχονται από ευρύ φάσμα πηγών, στις οποίες η πρόσβαση αποκτάται είτε μεμονωμένα είτε μέσω εμπορικών διαθέσιμων εργαλείων ή βάσεων δεδομένων που συγκεντρώνουν πληροφορίες από διάφορες πηγές. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες προσδιορίζουν το είδος και το πλήθος των πηγών ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου.

β) Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες λαμβάνουν υπόψη τους τις διαθέσιμες από τις ακόλουθες πηγές πληροφοριών:

i) Πληροφορίες που αντλούνται από άλλα υπόχρεα πρόσωπα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 της παρούσας.

ii) την Υπερεθνική Εκτίμηση Κινδύνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0370&from=GA> ή <https://elte.org.gr/aml/>),

iii) τις πληροφορίες από το Υπουργείο Οικονομικών και άλλους κρατικούς φορείς, όπως οι εθνικές εκτιμήσεις κινδύνου, οι δηλώσεις πολιτικής και οι προειδοποιητικές επισημάνσεις, καθώς και τις αιτιολογικές εκθέσεις συναφούς νομοθεσίας,

iv) τις πληροφορίες από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες (μπορείτε να τις αναζητήσετε στην ηλεκτρονική διεύθυνση

Άρθρο :5

Άρθρο 5

Διαχείριση κινδύνου -
Μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας

1. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται στους πελάτες σκοπούν στην απόκτηση επαρκών πληροφοριών για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητάς τους καθώς και στην αποτελεσματική παρακολούθηση για τον σκοπό της πρόληψης του ΞΧ και της ΧΤ, σε συνεχή βάση, των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων.

Η ορθή εφαρμογή των μέτρων ΔΕΠ διευκολύνει επίσης την ακριβή υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών και την άμεση ανταπόκριση σε τυχόν αιτήματα της Αρχής.

Τα μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας περιλαμβάνουν:

α) Την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη με τη βοήθεια αξιόπιστων και ανεξάρτητων πηγών, συμπεριλαμβανομένων, όπου υπάρχουν, μέσω ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικών υπηρεσιών εμπιστοσύνης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (L 257/73) ή οποιασδήποτε άλλης ασφαλούς, εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονικής, διαδικασίας ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται δεκτή από την εκάστοτε αρμόδια αρχή.

β) Την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου (ή των πραγματικών δικαιούχων) του πελάτη όταν ο πελάτης δεν είναι φυσικό πρόσωπο

- ήτοι στις πλείστες των περιπτώσεων - κατά τρόπο ώστε ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής να είναι ικανοποιημένος ότι γνωρίζει ποιος είναι ο πραγματικός δικαιούχος. Αυτή η ελεγκτική διαδικασία πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνει την κατανόηση του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή σχετικά με την ιδιοκτησία και τη δομή ελέγχου του πελάτη. Η υποχρέωση αναγνώρισης του πραγματικού δικαιούχου δεν περιορίζεται στον προσδιορισμό του πρώτου επιπέδου ιδιοκτησίας, αλλά επεκτείνεται στον εντοπισμό του ή των φυσικών προσώπων που τελικώς ελέγχουν τον πελάτη, ανεξαρτήτως της έκτασης που μπορεί να καταλαμβάνει το ιδιοκτησιακό καθεστώς του πελάτη. Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% (αμέσως ή εμμέσως) από κάποιο φυσικό πρόσωπο, αποτελεί ένδειξη ελέγχου μίας οντότητας, ωστόσο ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής θα πρέπει να εξετάσει εάν υπάρχουν και φυσικά πρόσωπα, με μικρότερο ή μηδενικό ποσοστό

συμμετοχής τα οποία ασκούν με άλλα μέσα έλεγχο στην οντότητα. Ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να εξακριβωθεί, μεταξύ άλλων, με βάση τις προϋποθέσεις των παρ. 2 έως και 5 του άρθρου 32 του ν. 4308/2014.

Τα ανωτέρω δεν αφορούν στην περίπτωση εισηγμένης εταιρείας σε ρυθμιζόμενη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα που εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο ή εταιρείας που διαπραγματεύεται σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης και υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης ισοδύναμες αυτών της ρυθμιζόμενης αγοράς.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες αντλούν από το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Κ.Μ.Π.Δ., άρθρο 20 του ν. 4557/2018), όταν αυτό τεθεί λειτουργία, τα δεδομένα που έχουν καταχωριστεί από τους πελάτες τους και διενεργούν ελεγκτικές διαδικασίες για την επαλήθευσή τους. Επίσης, υποχρεούνται να αναφέρουν στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα (Υπουργείο Οικονομικών, άρθρο 7 του ν. 4557/2018) και στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) οποιαδήποτε αναντιστοιχία εντοπίζουν μεταξύ των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο που τηρούνται στο Κ.Μ.Π.Δ. και των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή τους.

γ) Την αξιολόγηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τη συλλογή πληροφοριών για το αντικείμενο και το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης.

δ) Την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά στην επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών του πελάτη, όταν η σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη προβλέπει ή απαιτεί έλεγχο συναλλαγών, για να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές ή δραστηριότητες συνάδουν με τις γνώσεις που έχει ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής σχετικά με τον πελάτη, τις επαγγελματικές δραστηριότητες και το προφίλ κινδύνου του, καθώς και, εφόσον απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων του. Τα ενδεικτικά χαρακτηριστικά παραπλανητικών ημερολογιακών εγγραφών που αναφέρονται στο ΔΠΕ 240 (παρ. Α43) μπορεί να είναι εξαιρετικά χρήσιμα για τον εντοπισμό τυχόν ασυνήθιστων ή υπόπτων συναλλαγών. Στις εργασίες ελέγχου με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής αξιολογεί εάν ασυνήθιστες ή απρόσμενες σχέσεις που έχουν εντοπισθεί κατά την εκτέλεση αναλυτικών διαδικασιών μπορεί να υποδηλώνουν κινδύνους ΞΧ/ΧΤ.

Οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν τα μέτρα ΔΕΠ και στις περιπτώσεις που αναλαμβάνουν εργασίες, ως υπεργολάβοι, από άλλη ημεδαπή ή αλλοδαπή Ελεγκτική Εταιρεία.

Οι Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διασφαλίζουν επιπλέον την τήρηση ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.

Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που οφείλει να λάβει ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής και η Ελεγκτική Εταιρεία, συναρτώνται από το είδος της επιχειρηματικής σχέσης που συνάπτεται με τον πελάτη. Για παράδειγμα, στις περιπτώσεις που αναλαμβάνεται μία μη ελεγκτική εργασία η οποία δε σχετίζεται με έλεγχο συναλλαγών, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας θα περιοριστούν στη συγκέντρωση των πληροφοριών που προβλέπονται στις περ. α-γ της παρ. 1, του άρθρου 13, του ν. 4557/2018, και αυτό πρέπει να αιτιολογηθεί από τον ελεγκτή.

Η εξακρίβωση και η επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου γίνεται βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών που συλλέγονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται, στο συνημμένο στην παρούσα, Παράρτημα Ι.

2. Όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες βεβαιώνονται: α) για τη νομιμότητα των καταστατικών εγγράφων του

πελάτη και β) ότι η επιχειρηματικές σχέσεις και οι συναλλαγές του πελάτη εμπίπτουν στους καταστατικούς σκοπούς του.

3. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας αντιπαραβάλλουν τα στοιχεία των πελατών και δυνητικών πελατών με κατάλογο υπόπτων προσώπων που τηρούν με βάση τις σχετικές Οδηγίες και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να αντληθούν από τον ιστότοπο της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (<http://www.hellenic-fiu.gr>). Ο κατάλογος συμπληρώνεται επίσης από ανακοινώσεις των αρμοδίων αρχών, δημοσιεύματα και άλλες πηγές για τον εντοπισμό υπόπτων προσώπων.

4. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες οφείλουν να λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο, περιλαμβανομένης της άρνησης άσκησης του ελέγχου ή της διακοπής αυτού, σε περίπτωση που:

α) δεν κατέστη δυνατή η πλήρης πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου,

β) δεν κατέστη δυνατή η εφαρμογή των λοιπών μέτρων δέουσας επιμέλειας.

Όταν η διακοπή της επιχειρηματικής σχέσης επιβάλλεται λόγω των ανωτέρω (α), (β) ή λόγω βάσιμων υποψιών για συμμετοχή του πελάτη σε ΞΧ/ΧΤ, ωστόσο δεν καθίσταται δυνατή αυτή η διακοπή λόγω υποψιών που μπορεί να δημιουργηθούν στον πελάτη για το ενδεχόμενο ενημέρωσης της Αρχής, η σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ολοκληρώνεται και οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες ενημερώνουν σχετικά την Αρχή.

Άρθρο :6

Άρθρο 6

Διαχείριση κινδύνου -
Μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας

1. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες δύνανται να εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης ΔΕΠ σε περιπτώσεις στις οποίες ο κίνδυνος ΞΧ/ΧΤ, που συνδέεται με μια επιχειρηματική σχέση, έχει εκτιμηθεί ως χαμηλός. Η απλουστευμένη ΔΕΠ δεν συνεπάγεται εξαίρεση από οποιοδήποτε μέτρο ΔΕΠ. Ωστόσο, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες μπορούν να προσαρμόζουν την έκταση, τον χρόνο ή το είδος καθενός ή όλων των μέτρων ΔΕΠ, κατά τρόπο ώστε να είναι ανάλογα του χαμηλού κινδύνου που έχουν εντοπίσει.
2. Στα μέτρα απλουστευμένης ΔΕΠ που μπορούν να εφαρμόζουν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:
  - α) Επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και (εφόσον απαιτείται) του πραγματικού δικαιούχου μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. Αυτό δεν συνεπάγεται εκ των πραγμάτων εξαίρεση από τη ΔΕΠ, δηλαδή οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διασφαλίζουν ότι θα πραγματοποιηθεί εντέλει επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διασφαλίζουν ότι:
    - αα) Το χρονικό διάστημα από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης μέχρι την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και (εφόσον απαιτείται) του πραγματικού δικαιούχου καθορίζεται ευλόγως σύντομο.
    - ββ) Καθορίζουν διαδικασίες ώστε να είναι σε θέση να εντοπίζουν πότε έχει παρέλθει το αντίστοιχο καθορισμένο χρονικό διάστημα.
    - γγ) Δεν αναβάλλουν τα μέτρα ΔΕΠ ή καθυστερούν την απόκτηση συναφών πληροφοριών σχετικά με τον πελάτη ή τον πραγματικό δικαιούχο, σε περίπτωση που οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, επιβάλλουν τη λήψη των εν λόγω πληροφοριών ευθύς εξαρχής.
  - Απαραίτητη παραμένει η εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και (εφόσον απαιτείται), του πραγματικού δικαιούχου πριν από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης.
  - β) Προσαρμογή της ποσότητας των πληροφοριών που λαμβάνονται για σκοπούς εξακρίβωσης, επαλήθευσης ή παρακολούθησης, για παράδειγμα:
    - αα) Επαλήθευση της ταυτότητας βάσει των πληροφοριών που έχουν ληφθεί μόνον από ένα έγκυρο, αξιόπιστο και ανεξάρτητο έγγραφο ή μία έγκυρη, αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή δεδομένων, ή
    - ββ) Να μη συλλέγονται συγκεκριμένες πληροφορίες ή να μη λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα για την κατανόηση του σκοπού της επιχειρηματικής σχέσης, αλλά αυτός να συνάγεται από το είδος αυτής.
    - γ) Μείωση της συχνότητας επικαιροποίησης των στοιχείων αναγνώρισης του πελάτη με βάση την επαγγελματική εμπειρία και τη γνώση για τον εκάστοτε πελάτη.
3. Οι πληροφορίες, που λαμβάνουν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες κατά την εφαρμογή μέτρων απλουστευμένης ΔΕΠ, πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες να βεβαιώνονται ευλόγως ότι η εκτίμησή τους, όσον αφορά τον χαμηλό κίνδυνο που συνδέεται με την επιχειρηματική σχέση, είναι αιτιολογημένη. Η εφαρμογή απλουστευμένης ΔΕΠ δεν απαλλάσσει τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες από την αναφορά ύποπτων συναλλαγών στην Αρχή του άρθρου 47 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα.
4. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο κίνδυνος μπορεί να μην είναι χαμηλός, για παράδειγμα όταν υπάρχουν υπόνοιες για απόπειρα ΞΧ/ΧΤ ή όταν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες διατηρούν αμφιβολίες όσον αφορά την ακρίβεια των πληροφοριών που λαμβάνουν, δεν εφαρμόζεται απλουστευμένη ΔΕΠ. Ομοίως, δεν εφαρμόζεται απλουστευμένη ΔΕΠ όταν ισχύουν συγκεκριμένες περιπτώσεις υψηλού κινδύνου και προβλέπεται υποχρέωση διενέργειας αυξημένης ΔΕΠ.

Άρθρο :7

Άρθρο 7

Διαχείριση κινδύνου -
Μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας

1. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν μέτρα αυξημένης ΔΕΠ σε περιπτώσεις υψηλότερου κινδύνου ώστε να διαχειρίζονται και να μετριάζουν κατάλληλα τους εν λόγω κινδύνους. Τα μέτρα αυξημένης ΔΕΠ δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τα μέτρα συνήθους ΔΕΠ, αλλά εφαρμόζονται συμπληρωματικά προς αυτά.

2. Στις διατάξεις των άρθρων 16, 16Α, 17 και 18 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, απαριθμούνται συγκεκριμένες περιπτώσεις τις οποίες οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες αντιμετωπίζουν πάντα ως περιπτώσεις υψηλού κινδύνου και καθορίζονται ειδικά μέτρα αυξημένης ΔΕΠ:

α) όταν ο πελάτης, ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη, είναι Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο,

β) όταν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες συναλλάσσονται με φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου, και

γ) όταν διαπιστώνονται πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές, ασυνήθιστα είδη συναλλαγών (συναλλαγές που ακολουθούν μια ασυνήθιστη πρακτική) ή συναλλαγές που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό.

Επιπροσθέτως στις κατηγορίες υψηλού κινδύνου θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

i) οι υπεράκτιες εταιρείες (offshore),

ii) οι οντότητες, ενώσεις προσώπων ή σχήματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εξαιρουμένων όσων ανήκουν κατά πλειοψηφία σε κρατικό φορέα, ή όργανο ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δημόσιο διεθνή οργανισμό,

iii) οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ),

iv) τα εμπιστεύματα (trusts) ή ανάλογα νομικά σχήματα του αλλοδαπού δικαίου,

v) τα πρόσωπα που προέρχονται, ή έχουν την έδρα τους ή την κύρια δραστηριότητα τους σε χώρες οι οποίες δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις τις FATF,

vi) Οι εταιρείες για τις οποίες όταν εξαντλώντας όλα τα δυνατά μέσα, δεν προσδιοριστεί κανένα πρόσωπο ως πραγματικός δικαιούχος, ή υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το πρόσωπο που προσδιορίστηκε ως πραγματικός δικαιούχος και εντέλει θεωρηθεί ως πραγματικός δικαιούχος φυσικό πρόσωπο που κατέχει θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους διευθύνοντας την εταιρεία (άρθρο 3 του ν. 4557/2018). Ωστόσο στις περιπτώσεις που γνωστοποιείται στον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή η πλήρης μετοχική σύνθεση ενός πελάτη, και δεν υφίσταται φυσικό πρόσωπο το οποίο να κατέχει ποσοστό μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του 25% αλλά όλοι οι μέτοχοι που γνωστοποιούνται κατέχουν μικρά ποσοστά που στο σύνολό τους απαρτίζουν το 100% των μετοχών της εταιρείας, δεν συντρέχει λόγος αλλαγής της κατηγοριοποίησης του πελάτη σε υψηλού κινδύνου.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν πρόσθετα μέτρα αυξημένης ΔΕΠ στις περιπτώσεις στις οποίες η λήψη των μέτρων αυτών είναι ανάλογη του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ που έχουν εντοπίσει.

3. Στα μέτρα αυξημένης ΔΕΠ που μπορούν να εφαρμόζουν οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:

α) Λήψη επιπρόσθετων πληροφοριών σχετικά με τον πελάτη και τακτική ενημέρωση των στοιχείων ταυτοποίησης του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου.

β) Διεξαγωγή πρόσθετων αναζητήσεων (π.χ. αναζητήσεις μέσω Διαδικτύου με χρήση ανεξάρτητων και ανοιχτών πηγών) για καλύτερη ενημέρωση του προφίλ κινδύνου του πελάτη (οι εσωτερικές πολιτικές των Ελεγκτικών Εταιρειών θα πρέπει να επιτρέπουν να αγνοούνται έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορίες από πηγές οι οποίες θεωρούνται αναξιόπιστες). Σε αυτό το πλαίσιο ενδέχεται να απαιτείται η απόκτηση και η αξιολόγηση

πληροφοριών σχετικά με τη φήμη του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, καθώς και η αξιολόγηση τυχόν αρνητικών ισχυρισμών ή κατηγοριών που έχουν διατυπωθεί εις βάρος του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου. Παραδείγματα αποτελούν, μεταξύ άλλων:

- i) πληροφορίες σχετικά με τα μέλη της οικογένειας και τους στενούς επιχειρηματικούς εταίρους,
  - ii) πληροφορίες σχετικά με τις παλαιότερες και τις τρέχουσες επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου και
  - iii) αρνητικές αναφορές στα μέσα ενημέρωσης.
- γ) Εκτενέστερη εξέταση των συναλλαγών του πελάτη αυξάνοντας τον αριθμό και την τακτικότητα των ελεγκτικών διαδικασιών που εφαρμόζονται και επιλέγοντας τύπους ή/και κατηγορίες συναλλαγών που χρειάζονται περαιτέρω εξέταση.
- δ) Αύξηση της επαγρύπνησης με ενημέρωση για τους πελάτες και τις συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου προς όλα τα τμήματα ή άλλα μέλη του δικτύου στο οποίο ανήκει η Ελεγκτική Εταιρεία.
- ε) Λήψη της έγκρισης από ανώτερα στελέχη της Ελεγκτικής Εταιρείας για την έναρξη ή τη συνέχιση της επιχειρηματικής σχέσης.
- στ) Πραγματοποίηση της πρώτης πληρωμής από τον πελάτη μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη, σε πιστωτικό ίδρυμα που υπόκειται σε πρότυπα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Όταν πρόκειται για αλλοδαπό τραπεζικό ίδρυμα τα πρότυπα δέουσας επιμέλειας στα οποία αυτό υπόκειται δεν θα πρέπει είναι λιγότερο αυστηρά από εκείνα που προβλέπονται στην ελληνική νομοθεσία.

4. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν τα υποχρεωτικά μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας τα οποία ορίζονται στο άρθρο 16Α του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, όταν συναλλάσσονται με πρόσωπα με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

5. Εάν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη είναι ΠΕΠ, στενός συγγενής ΠΕΠ ή στενός συνεργάτης ΠΕΠ θα πρέπει:

- α) Να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για τον προσδιορισμό της πηγής του πλούτου και της προέλευσης των κεφαλαίων του πελάτη.
- β) Να λαμβάνεται έγκριση από μέλος ή μέλη της διοίκησης της Ελεγκτικής Εταιρείας για τη σύναψη ή τη διατήρηση επιχειρηματικής σχέσης. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την έγκριση της σχέσης, τα ανώτερα διοικητικά στελέχη βασίζονται στην απόφασή τους στο επίπεδο του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ στο οποίο ενδέχεται να εκτεθεί η Ελεγκτική Εταιρεία σε περίπτωση σύναψης της εν λόγω επιχειρηματικής σχέσης, καθώς και στον βαθμό στον οποίο η Ελεγκτική Εταιρεία διαθέτει τα κατάλληλα μέσα για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου.
- γ) Να διενεργείται παρακολούθηση, τόσο των συναλλαγών του πελάτη όσο και του κινδύνου που συνδέεται με την επιχειρηματική σχέση. Ειδικότερα οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες όταν εντοπίζουν ασυνήθιστες συναλλαγές, κατά τη διάρκεια και στα πλαίσια του έργου τους, επανεξετάζουν τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να διασφαλίζεται ο έγκαιρος εντοπισμός οποιασδήποτε νέας πληροφορίας που θα μπορούσε να επηρεάσει την εκτίμηση κινδύνου. Παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την έκταση και τη φύση των ενισχυμένων μέτρων ΔΕΠ είναι ενδεικτικά οι εξής:

αα) Το αξίωμα του ΠΕΠ.

ββ) Εάν το πρόσωπο αυτό έχει πρόσβαση σε επίσημη χρηματοδότηση, π.χ. από κρατικές υπηρεσίες, την ΕΕ, άλλους διεθνείς οργανισμούς, ΜΚΟ κ.λπ.

γγ) Η χώρα καταγωγής ή μόνιμης διαμονής του ΠΕΠ.

δδ) Εάν το εν λόγω πρόσωπο έχει επιχειρηματική δραστηριότητα στο εξωτερικό.

εε) Το είδος της υπηρεσίας που ζητήθηκε να παρασχεθεί από την Ελεγκτική Εταιρεία. στστ) Τυχόν έρευνες που διενεργούνται ή έχουν διενεργηθεί στο παρελθόν από επίσημες Αρχές για το εν λόγω πρόσωπο.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτές προκειμένου να διαπιστώσουν εάν ένα φυσικό πρόσωπο είναι ΠΕΠ, στενός συγγενής ΠΕΠ ή στενός συνεργάτης ΠΕΠ, λαμβάνουν υπόψη τον εθνικό κατάλογο που περιλαμβάνει όσους ασκούν ή άσκησαν σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα στην Ελλάδα κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, όπως επικαιροποιημένος ισχύει (ο πιο πρόσφατος δημοσιεύθηκε στο Β' 2019/ 17-5-2021).

6. Τα μέτρα αυξημένης ΔΕΠ πρέπει να είναι επαρκή και κατάλληλα, ώστε να βοηθούν τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες να διαπιστώνουν αν οι συγκεκριμένες συναλλαγές δημιουργούν υπόνοιες για ΞΧ/ΧΤ, και περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα ακόλουθα:

α) τη λήψη εύλογων και επαρκών μέτρων για την κατανόηση του ιστορικού και του σκοπού των εν λόγω συναλλαγών, για παράδειγμα με τον εντοπισμό της πηγής και του προορισμού των κεφαλαίων και

β) την παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης και των συνεπαγόμενων συναλλαγών με μεγαλύτερη συχνότητα και μεγαλύτερη προσοχή στις λεπτομέρειες. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες δύνανται να αποφασίσουν να παρακολουθούν επιμέρους συναλλαγές εάν το μέτρο αυτό είναι ανάλογο του κινδύνου που έχουν εντοπίσει.

Ενδεικτική τυπολογία ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων παρατίθεται στο συνημμένο στην παρούσα Παράρτημα ΙΙ.

7. Πέραν των αναφερόμενων στις παραγράφους 1-6, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες λαμβάνουν υπόψη τον «ενδεικτικό κατάλογο των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά υψηλότερου κινδύνου» του άρθρου 70 «Παράρτημα ΙΙ», του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, προκειμένου να εκτιμήσουν αν μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ.

8. Η εφαρμογή προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο δεν απαιτεί, αυτή καθαυτή, από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες να αρνούνται να συνάψουν, ή να διακόπτουν οριστικά, επιχειρηματικές σχέσεις με ολόκληρες κατηγορίες πελατών που συνδέονται με υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ, δεδομένου ότι ο κίνδυνος ο οποίος συνδέεται με επιμέρους επιχειρηματικές σχέσεις ποικίλλει, ακόμη και εντός της ίδιας κατηγορίας.

Άρθρο :8

Άρθρο 8

Ασυνήθιστες συναλλαγές

Δεν αναμένεται από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και τις Ελεγκτικές Εταιρείες να ελέγχουν κάθε συναλλαγή που λογιστικοποιείται στα βιβλία των πελατών τους. Επίσης ορισμένες υπηρεσίες παρέχονται άπαξ χωρίς συνεχή σχέση με τον πελάτη και χωρίς ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής να έχει πρόσβαση στα βιβλία και/ή στα τραπεζικά αρχεία του πελάτη. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις η φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών (π.χ. τακτικός έλεγχος οικονομικών καταστάσεων) επιτρέπει, σε αρκετά καλό βαθμό, στους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές να συναντήσουν και να αναγνωρίσουν ύποπτες δραστηριότητες (ή συναλλαγές) που πραγματοποιούνται από τους πελάτες τους, χάρη στη εσωτερική τους πληροφόρηση και την πρόσβαση στα αρχεία και τις διαδικασίες διαχείρισης και λειτουργίας του πελάτη, καθώς και μέσω στενών εργασιακών σχέσεων με ανώτερα διευθυντικά στελέχη και ιδιοκτήτες.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εφαρμόζουν επαρκείς πολιτικές και διαδικασίες για τον εντοπισμό ασυνήθιστων συναλλαγών ή ειδών συναλλαγών. Σε περίπτωση που οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες εντοπίσουν ασυνήθιστες συναλλαγές επειδή:

α) είναι μεγαλύτερες από το αναμενόμενο βάσει των γνώσεων των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και Ελεγκτικών Εταιρειών αναφορικά με τον πελάτη, την επιχειρηματική σχέση ή την κατηγορία στην οποία υπάγεται ο πελάτης,

β) αποτελούν ασυνήθιστο ή μη αναμενόμενο είδος συναλλαγής σε σύγκριση με τη συνήθη δραστηριότητα του πελάτη ή με το είδος συναλλαγών που συνδέονται με παρόμοιους πελάτες ή υπηρεσίες, ή

γ) είναι ιδιαίτερος πολύπλοκες σε σύγκριση με συναλλαγές που απαντώνται σε ομοειδείς περιστάσεις,

και οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες δεν έχουν λάβει γνώση της σχετικής οικονομικής σκοπιμότητας ή του νόμιμου σκοπού ή διατηρούν αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια των πληροφοριών που έχουν λάβει, τότε εφαρμόζουν μέτρα αυξημένης ΔΕΠ.

Άρθρο :9

Άρθρο 9

Διαδικασίες και μηχανισμοί αναφοράς και προστασίας των αναφερόντων προσώπων

1. Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων δημοσιεύει στον διαδικτυακό της τόπο σε χωριστό, εύκολα αναγνωρίσιμο και προσβάσιμο τμήμα, υπόδειγμα αναφοράς ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή του άρθρου 47 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα.
2. Στις αναφορές αυτές περιλαμβάνονται ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες όχι μόνο του πελάτη του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και της Ελεγκτικής Εταιρείας αλλά και άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων που διενεργούν συναλλαγές με τον πελάτη ή συνεργάζονται ή διατηρούν οποιαδήποτε σχέση με αυτόν.
3. Οι αναφορές υποβάλλονται από τον υπεύθυνο κανονιστικής συμμόρφωσης επί τη βάση και των αναφορών (εσωτερικών) τις οποίες αυτός λαμβάνει από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και το λοιπό ελεγκτικό προσωπικό της Ελεγκτικής Εταιρείας.
4. Τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρουν στην Αρχή του άρθρου 47 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, ή στον υπεύθυνο κανονιστικής συμμόρφωσης τις υπόνοιές τους για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προστατεύονται έναντι αντιποίνων ή άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης αναφορικά με τις εργασιακές τους σχέσεις.
5. Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων ανταλλάσσει πληροφορίες και συνεργάζεται αποτελεσματικά με το Υπουργείο Εργασίας και κάθε άλλη σχετική αρχή που ασχολείται με την προστασία των εργαζομένων, οι οποίοι υποβάλλουν αναφορές ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή του άρθρου 47 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, έναντι αντιποίνων, διακρίσεων ή άλλων μορφών άνισης μεταχείρισης, που οφείλονται σε ή συνδέονται με την υποβολή των εν λόγω αναφορών.

Άρθρο :10

Άρθρο 10

Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ υπόχρεων προσώπων

1. Οι Ελεγκτικές Εταιρείες δύνανται (βάσει του άρθρου 28 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα) να ανταλλάσσουν πληροφορίες με άλλα νομικά πρόσωπα - μέλη του δικτύου στο οποίο ανήκουν, τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών υπάρχει και με μέλη του ίδιου δικτύου που εδρεύουν σε τρίτες χώρες οι οποίες επιβάλλουν υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα.
3. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες δύνανται να ανταλλάσσουν πληροφορίες με άλλους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και Ελεγκτικές Εταιρείες που είναι εγγεγραμμένοι/ες στο Δημόσιο Μητρώο της ΕΛΤΕ. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την ανταλλαγή πληροφοριών με Ορκωτούς Ελεγκτές και Ελεγκτικές Εταιρείες που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, καθώς και υποχρεώσεις, σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο :11

Άρθρο 11

Εσωτερικές διαδικασίες

1. Μέσω του συστήματος εσωτερικού ελέγχου διασφάλισης της ποιότητας της Ελεγκτικής Εταιρείας, η λειτουργία του οποίου είναι υποχρεωτική σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4449/2017 και το Διεθνές Πρότυπο Δικλίδων

Ποιότητας 1 (ΔΠΔΠ- 1), εξασφαλίζεται η συνολική παρακολούθηση των λαμβανόμενων σε εφαρμογή του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, μέτρων και διαδικασιών.

2. Επισημαίνεται ιδιαίτερος ότι στο σύστημα αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνεται η δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με ύποπτες συναλλαγές, μεταξύ των Ορκωτών Λογιστών Ελεγκτών και των Ελεγκτικών Εταιρειών και αντίστοιχων ημεδαπών ή αλλοδαπών προσώπων (άρθρο 10 της παρούσης).

3. Οι διατάξεις του ΔΠΔΠ-1 για την παρακολούθηση των πολιτικών και διαδικασιών των δικλίδων ποιότητας της Ελεγκτικής Εταιρείας εφαρμόζονται αναλόγως για τις πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο :12

Άρθρο 12

Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης

1. Οι Ελεγκτικές Εταιρείες ορίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4557/2018, όπως ισχύει σήμερα, Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, κατέχοντα θέση διευθυντικού στελέχους, στον οποίο οι άλλοι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι υπάλληλοι της Ελεγκτικής Εταιρείας αναφέρουν κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για διάπραξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και κάθε γεγονός που λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο μπορεί να αποτελέσει ένδειξη τέτοιων πράξεων (Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης).

2. Ο Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για τη συμμόρφωση της Ελεγκτικής Εταιρείας με τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη νομοθεσία για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

3. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες γνωστοποιούν τον ορισμό του Υπεύθυνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τον ορισμό του.

Άρθρο :13

Άρθρο 13

Παροχή Πληροφόρησης στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων

1. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες γνωστοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, έως την πέμπτη (5η) ημερολογιακή ημέρα του μηνός Νοεμβρίου, του έτους έναρξης ισχύος της παρούσας, αντίγραφο των εφαρμοζόμενων εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών που έχουν θεσπίσει για να προλαμβάνουν και εμποδίζουν τη διενέργεια συναλλαγών που συνδέονται με ΞΧ/ΧΤ.

2. Σε περίπτωση μεταβολής των ως άνω εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές και οι Ελεγκτικές Εταιρείες γνωστοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων τις νέες διαδικασίες εντός δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών εργάσιμων ημερών από την έγκρισή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 35 του ν. 4557/ 2018, όπως ισχύει σήμερα.

3. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης συντάσσει και υποβάλλει στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων ετήσια έκθεση σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙΙ. Η έκθεση υποβάλλεται εντός του μηνός Μαρτίου κάθε έτους και αφορά στα πεπραγμένα του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.

Άρθρο :14

Γραφήματα /Πίνακες /Εικόνες κειμένου : 1

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος και καταργούμενες διατάξεις

1. Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης καταργείται η υπ' αρ. 004/2009 κανονιστική πράξη της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων.

[ΒΛΕΠΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΓΡΑΦΗΜΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ ΔΕΞΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ]

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 9 Ιουνίου 2021

Ο Πρόεδρος

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΕΑΣ